

สารบัญ

บทที่ ๑	วิวัฒนาการของกฎหมายโดยทั่วไป	๒๑
๑.	การอุบัติขึ้นของกฎหมายในสังคมมนุษย์	๒๑
๒.	วิวัฒนาการของกฎหมายในสามรูปแบบ หรือทฤษฎีกฎหมายสามชั้น	๒๔
๒.๑	ยุคกฎหมายชาวบ้าน	๒๔
๒.๒	ยุคหลักกฎหมายหรือยุคกฎหมายของนักกฎหมาย	๒๕
๒.๓	ยุคกฎหมายเทคนิค	๒๘
บทที่ ๒	ความสำคัญและความเป็นมาของการศึกษา วิชาประวัติศาสตร์กฎหมายไทย	๓๓
๑.	ความสำคัญของการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ กฎหมาย	๓๓
๒.	ความเป็นมาของการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ กฎหมายไทย	๓๖
๒.๑	การศึกษาประวัติศาสตร์กฎหมายแบบ นิติประวัติศาสตร์ไทยตามแนวทฤษฎีกฎหมาย ของสำนักประวัติศาสตร์ (Historical School)	๓๘

๒.๒ การศึกษาประวัติศาสตร์กฎหมายแบบตำนาน ตามแนวทฤษฎีกฎหมายของสำนักกฎหมาย บ้านเมือง (Legal Positivism)	๔๒
--	----

บทที่ ๓ การแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์และการแบ่งยุค
ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย ๔๓

๑. การแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์	๔๔
๒. การแบ่งยุคประวัติศาสตร์กฎหมายไทย	๕๒
๒.๑ ยุคกฎหมายไทยก่อนสมัยใหม่ (Pre-modern Law)	๕๓
(๑) กฎหมายไทยเดิมแท้ ๆ	๕๓
(๒) กฎหมายไทยที่ได้รับอิทธิพลและวัฒนธรรม จากอินเดีย	๕๕
๒.๒ ยุคกฎหมายไทยสมัยใหม่ (Modern Law)	๕๖

บทที่ ๔ ลักษณะสังคม การปกครองและกฎหมายสมัยสุโขทัย ... ๖๑

๑. ลักษณะสังคม การปกครอง สมัยสุโขทัย	๖๑
๒. กฎหมายสมัยสุโขทัย	๖๓
หลักฐานจากศิลาจารึกและวรรณกรรมไตรภูมิพระร่วง	
(๑) เรื่องสถานภาพของบุคคล	๖๔
(๒) เรื่องที่เกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน	๖๗
(๓) เรื่องที่เกี่ยวกับการพิจารณาคดีและการลงโทษ	
ผู้กระทำผิด	๖๘
(๔) เรื่องที่เกี่ยวกับการปกครอง	๗๐

บทที่ ๕ ลักษณะสังคม การปกครองและกฎหมาย

สมัยอยุธยา ๗๙

๑. ลักษณะสังคม การปกครอง สมัยอยุธยา ๗๙

๑.๑ บทบาทของผู้ปกครองแผ่นดินตามความเชื่อ
ในลัทธิเทวราชา ๘๑

๑.๒ โครงสร้างและการจัดระเบียบทางสังคม ๘๓

๒. กฎหมายในสมัยอยุธยา ๘๗

๒.๑ ที่มาของคัมภีร์พระธรรมศาสตร์และความคิด
เรื่องธรรมราชา ๘๘

๒.๒ บทพระอัยการต่าง ๆ กับการจัดระเบียบ
ทางสังคม ๙๖

(๑) เรื่องที่เกี่ยวกับสถานภาพของบุคคล ๙๗

(๒) เรื่องที่เกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ๑๐๐

(๓) เรื่องที่เกี่ยวกับการพิจารณาคดีและ
การลงโทษผู้กระทำผิด ๑๐๓

(๔) เรื่องที่เกี่ยวกับการปกครอง ๑๐๘

บทที่ ๖ การชำระสะสางกฎหมายในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ตอนต้น ๑๑๕

๑. ลักษณะสังคม การปกครองในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ตอนต้น ๑๑๕

๒. มูลเหตุของการชำระสะสางกฎหมาย ๑๑๗

๓. ความสำคัญของกฎหมายตราสามดวง ๑๒๒
 ๔. การคิดลอกกฎหมายตราสามดวง ๑๒๗

**บทที่ ๗ ลักษณะสำคัญของกฎหมายสมัยใหม่และความจำเป็น
ในการรับกฎหมายสมัยใหม่จากตะวันตก** ๑๓๑

๑. ลักษณะสำคัญของกฎหมายสมัยใหม่ ๑๓๒

๒. ความจำเป็นในการรับกฎหมายสมัยใหม่
จากตะวันตก ๑๓๕

๒.๑ ปัญหาสิทธิสภาพนอกอาณาเขต ๑๓๕

๒.๒ ความไม่เหมาะสมกับกาลสมัยของ
กฎหมายไทยเดิม ๑๓๘

๓. การปรับตัวของประเทศไทยเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ ๑๔๙

**บทที่ ๘ การปรับปรุงระบบบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิรูป
การศาลและกฎหมายในสมัยรัชกาลที่ ๕** ๑๕๕

๑. การปรับปรุงระบบบริหารราชการแผ่นดิน ๑๕๕

๑.๑ การตั้งที่ปรึกษาาราชการแผ่นดิน ๑๕๖

๑.๒ การปรับปรุงระบบบริหารราชการแผ่นดิน ๑๖๑

๒. การปฏิรูปการศาลและปรับปรุงกฎหมาย
เข้าสู่ยุคใหม่ ๑๖๗

๒.๑ การปฏิรูปการศาล การตั้งกระทรวงยุติธรรม
และโรงเรียนกฎหมาย ๑๖๗

๒.๒ การปรับปรุงกฎหมายเข้าสู่ยุคใหม่ ๑๗๗

- (๑) เรื่องที่เกี่ยวกับสถานภาพของบุคคล ๑๗๘
- (๒) เรื่องที่เกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ๑๗๙
- (๓) เรื่องที่เกี่ยวกับการพิจารณาคดีและ
 ลงโทษผู้กระทำความผิด ๑๘๑
- (๔) เรื่องที่เกี่ยวกับการปกครอง ๑๘๔

บทที่ ๙ การรับกฎหมายสมัยใหม่จากตะวันตก

และการจัดทำประมวลกฎหมาย ๑๙๗

๑. การรับกฎหมายสมัยใหม่จากตะวันตก ๑๙๗
- ๑.๑ การรับกฎหมายอังกฤษมาใช้ในระยะแรก ๑๙๘
- ๑.๒ การรับกฎหมายแบบภาคพื้นยุโรป ๒๐๔
๒. การจัดทำประมวลกฎหมายของไทย ๒๐๖
- ๒.๑ การจัดทำกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ ๒๐๙
- ๒.๒ การจัดทำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ๒๓๔
- ๒.๓ การจัดทำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
 และกฎหมายอื่น ๆ ๒๔๕

บทที่ ๑๐ อิทธิพลของกฎหมายตะวันตกในระบบ

กฎหมายไทย ๒๕๗

๑. อิทธิพลของกฎหมายอังกฤษ ๒๕๘
- ๑.๑ การนำหลักกฎหมายอังกฤษมาใช้ในระยะแรก ๒๕๘
- ๑.๒ คำสอนในโรงเรียนกฎหมาย ๒๖๐
๒. อิทธิพลของกฎหมายภาคพื้นยุโรป ๒๖๒

๒.๑ อธิพิลของกฎหมายภาคพื้นยุโรป
 ในกฎหมายอาญา ๒๖๒

๒.๒ อธิพิลของกฎหมายภาคพื้นยุโรป
 ในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ๒๖๓

๒.๓ อธิพิลของกฎหมายภาคพื้นยุโรป
 ในกฎหมายวิธีพิจารณาความ ๒๖๕

๓. การผสมผสานความคิดสมัยใหม่ให้เข้ากับ
 สังคมไทย ๒๖๖

ภาคผนวก ๒๗๑

บรรณานุกรม ๓๒๕

สารบัญคั่นเรื่อง ๓๓๗

สำหรับเพื่อการศึกษาและการอ้างอิงเท่านั้น
 For educational use and reference only